

Gör missbruk talbart

Som vuxet barn till en mamma med missbruksproblematik vet jag hur det känns när man hör mamma knäppa en ölburk mitt i natten. Jag vet vad man tänker när man hittar mammas gömda vinflaskor i garderoben: "håll ut det fort och för guds skull låt inte pappa se något". Jag vet även hur man börjar tänka om sig själv och hur man agerar när det enda ens föräldrar gör hela helgen är att dricka. Man flyr hemmet, man försöker inte tänka på problemen, försöker trycka undan dem, men tankarna och känslor finns alltid med en. Hur skulle de inte kunna? Missbruket är ju på riktigt, det var ju min verklighet och är idag en del av många andra barns liv.

Det tabubelagda missbruksproblemet är inte något inbillat, något att skämta bort, utan det är på riktigt. Det skapar skuldkänslor hos föräldrar, skam hos barnen, splittrar familjer tills det till slut leder till döden. Alkoholism är i dagens samhälle en folkhälsosjukdom som kräver liv. En orsak att alkoholismen hinner leda till döden är att den drabbade sällan söker hjälp innan det är för sent. Det är för föräldrar och barn en sjukdom som skapar skam och skuld på grund av att samhället har bestämt att det ska skapa skam och skuld. Alkoholismen är inte som vilken sjukdom som helst som man söker hjälp för. Det är en sjukdom som stannar inom familjen och döljs för omgivningen.

Vi behöver göra något åt det tabubelagda och hela samhället bär ansvaret. Attityder och värderingar behöver förändras ända in i vardagsrummet för att dessa familjer, dessa barn, inte ska behöva leva under de här omständigheterna.

Det är på tiden att vi gör missbruksproblematiken talbar och arbetet bör börja redan när barn är små. Vi behöver våga prata med våra barn om vad missbruk är, hur vanligt det är och att det finns hjälp att få. I skolan bör eleverna i sin undervisning få denna kunskap från lärare och kuratorer så att

de från tidig ålder förstår att missbruksproblematik är ingenting man hyschar om. Skolan bör även till föräldramöten bjuda in socionomer som kan berätta för föräldrar om vad missbruk är, dess konsekvenser och vad det finns för hjälp att få. Allt för att normalisera begreppet missbruk som vi idag inte ens vågar uttala och som skapar förödande omständigheter för våra barn.

Som ett vuxet barn till en mamma med missbruksproblematik hade jag velat veta när jag var liten att jag inte var ensam. Jag hade velat att att mina föräldrar hade sökt hjälp för sig själva och för mig. Istället för att göra allt som stod i deras makt för att dölja sina problem för släkt och vänner. Jag hade velat att det var tillåtet att tala öppet och högt om mitt lidande, som också innebar att se min familj splittras och min mamma sakta men säkert supa ihjäl sig. Jag hade velat att någon vuxen när jag var liten hade uppmuntrat mig att berätta snarare än att tysta ner mig.

Text: Sara Andersson, socionomstudent

Bild: Matus Laslofi, Flickr